

અમલીલતાથી દૂર રહી, સ્વચ્છતા અને સંસ્કારિતાને અપનાવી પ્રસિદ્ધ થતાં

‘ગુજરાત દુકે’

દૈનિકને સ્ત્રીઓ અને બાળકોને વંચાવવા ઘરમાં વસાવો.

(લોકલ પ્રકાશન સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ દ્વારા જનહિતાર્થે પ્રકાશિત)

નીડર, નિષ્પક્ષ, નિઃસ્વાર્થ, નિપુણ, સેવાભાવી, સહયોગી, સુસ્પષ્ટ, સંસ્કારી પ્રતિભા સાથે પ્રસિદ્ધ થતું દૈનિક

ગુજરાત દુકે

GUJARAT TODAY

(Daily)

AHMEDABAD

SINCE-1991

કરન્સી માર્કેટ	
US.ડોલર	૯૫.૯૫
પાઉન્ડ	૧૨૬.૮૨
યુરો	૧૦૯.૧૪
સિદ્ધિ રિયાલ	૨૫.૫૪
સોનુ (૧૦ ગ્રા.૨૪ કેરેટ)	૧,૫૫,૪૯૦
ચાંદી (૧ કિલો)	૨,૪૫,૦૦૦

Regd. No.Guj.168/2026-2028 Valid up to Dt. 31-12-2028 permitted to Post at Ahmedabad Unaccountable L1 on Everyday & Published on Everyday● RNI. No. 48870/91 ● વર્ષ-૩૬ અંક-૫૭ ● તંત્રી : અર્પિત દેસાઈ

‘SIR’ ધડયંત્ર પાછળ મોદી-શાહ’ : ચૂંટણી પંચના વિવાદ વચ્ચે રાહુલ ગાંધીએ ‘મતની ચોરી, સંસ્થાની ચોરી, કાયદાની ચોરી’નો મુદ્દો ફરી ઉઠાવ્યો

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા. ૨૪ મતદાર યાદીની ‘સ્પેશિયલ ઇન્ટેન્સિવ રિવિઝન’ (SIR) પ્રક્રિયાને લઈને ચૂંટણી પંચમાં કથિત મતભેદોના અહેવાલો વચ્ચે, કોંગ્રેસ નેતા અને લોકસભામાં વિપક્ષના નેતા રાહુલ ગાંધીએ ગુરુવારે કહ્યું કે જો મતોનો નાશ કરવામાં આવે તો બંધારણ કામ કરતું નથી. તેમણે વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી અને ગૃહમંત્રી અમિત શાહ પર ‘સત્તા વિરોધી લહેર’ (anti-incumbency)નો ડર ન હોવા બદલ પ્રશ્ન કર્યો અને સવાલ કર્યો કે આ પરિબળ ભાજપને કેમ લાગુ પડતું નથી.

નવી દિલ્હીમાં પત્રકાર પરિષદને સંબોધતા કોંગ્રેસ નેતાએ કહ્યું, “ચૂંટણી પંચ એ મતનું સંસ્થાકીય રક્ષક છે. મતનું રક્ષણ કરવું એ તેમની જવાબદારી છે. અને બધું ત્યાંથી જ શરૂ થાય છે. જો મતનો નાશ થાય, તો બંધારણ કામ કરતું નથી, કાયદો ગેરકાયદેસર બની જાય છે અને સંસ્થાઓનું કોઈ મહત્વ રહેતું નથી.”

ભારતમાં ચૂંટણીઓમાં ગેરરીતિ થઈ રહી હોવાનો આરોપ લગાવતા રાહુલ ગાંધીએ કહ્યું, “હું હવામાં વાતો નથી કરી રહ્યો. મેં પુરાવા

ચૂંટણીમાં ગેરરીતિના આક્ષેપો વચ્ચે રાહુલ ગાંધીએ ચૂંટણી પંચની વિશ્વસનીયતા પર સવાલો ઉઠાવ્યા અને ભાર મૂક્યો કે જો મતો સાથે ચેડાં થાય તો બંધારણ નિરર્થક બની જાય છે

સાથે આ વાત દર્શાવી છે. હું તમને જણાવી દઉં કે, એ વાતની ૧૦૦ ટકા ખાતરી કરવા માટે પૂરતી માહિતી ઉપલબ્ધ છે - ૮૯ ટકા નહીં, પણ ૧૦૦ ટકા ખાતરી - કે ભારતીય ચૂંટણીઓ, લોકસભા ચૂંટણીઓ, ૨૦૨૪ની ચૂંટણીઓ અને વિધાનસભા ચૂંટણીઓમાં ગેરરીતિ થઈ રહી છે. મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જાનેશ કુમારને ‘દેશદોષી’

‘ભાજપ વિરુદ્ધ સત્તા-વિરોધી લહેર શા માટે નથી’ : મોદી સરકાર અને ચૂંટણી પંચ પર પ્રહાર કરતા રાહુલ ગાંધીએ સદામ અને કિમ જોંગ-ઉનનો ઉલ્લેખ કર્યો

‘સ્પેશિયલ ઇન્ટેન્સિવ રિવિઝન’ (SIR) અંગે ચૂંટણી પંચ સાથેના વિવાદ વચ્ચે, લોકસભામાં વિપક્ષના નેતા રાહુલ ગાંધીએ ગુરુવારે એક આક્રમક પત્રકાર પરિષદ યોજાઈ હતી અને કેન્દ્ર સરકાર તેમજ દેશમાં ચૂંટણી યોજવાની પદ્ધતિ પર હુમલા કર્યા હતા. રાહુલે ૨૦૨૪ની લોકસભા ચૂંટણીના પ્રચાર દરમિયાન વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા આપવામાં આવેલા ‘અબકી બાર, ૪૦૦ પાર’ના સૂત્રનો એક જૂનો વીડિયો ચલાવ્યો હતો. રાહુલે કહ્યું કે સત્તા-વિરોધી લહેર હોવા છતાં, મોદીનો આત્મવિશ્વાસ દર્શાવે છે કે ‘મોદી માટે સત્તા-વિરોધી લહેર જેવું કંઈ હોતું નથી. તેની તુલના કરતા તેમણે કહ્યું કે, ‘સદામ હુસેનના ઈરાક અને કિમ જોંગ-ઉનના ઉત્તર કોરિયામાં સત્તા-વિરોધી લહેર જોવા મળતી નથી. કોંગ્રેસના પૂર્વ અધ્યક્ષે એક વ્યાપક દાવો પણ કર્યો કે તમામ ચૂંટણીઓમાં ગેરરીતિ થઈ રહી છે. જાનેશ કુમારની પસંદગી મોદી અને અમિત શાહ દ્વારા કરવામાં આવી હતી અને હવે બે ચૂંટણી કમિશનરો કહી રહ્યા છે કે તેઓ અરાજકતા અને આપણી મતદાન પ્રણાલીને થયેલા નુકસાન માટે જવાબદાર છે. આ તાજેતરનો હુમલો SIR અંગેના વિવાદ વચ્ચે થયો છે. ‘ઈન્ડિયન એક્સપ્રેસ’ના એક અહેવાલમાં દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે આ પ્રક્રિયાને લઈને મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર અને અન્ય બે ચૂંટણી કમિશનરો વચ્ચે મતભેદો હતા. ચૂંટણી પંચે આ આરોપોને નકારી કાઢ્યા છે અને કહ્યું છે કે SIR અંગેના તેના નિર્ણયો સર્વસંમતિથી લેવામાં આવ્યા હતા અને લેખિત નોંધો, અવલોકનો તથા વિશ્લેષણ મંતવ્યો એ તેની આંતરિક વિચાર-વિમર્શ પ્રક્રિયાનો એક ભાગ હતા.

બે ચૂંટણી કમિશનરોની વિનંતી છતાં ૨૦૨૪થી Gen Z મતદારોનો મતદાર યાદીમાં સમાવેશ કરવામાં આવેલ નથી

ઈકોનોમિક ટાઈમ્સના એક અહેવાલમાં જણાવાયું છે કે, મતદાર યાદીની વાર્ષિક સમીક્ષા, જેના દ્વારા ૧૮ વર્ષના લાયક યુવાનોના નામ યાદીમાં સમાવવામાં આવ્યા છે, તેમાં વિલંબ થઈ રહ્યો છે, અખબારમાં જણાવાયું છે કે, વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ માટે જાહેરાત મે-જૂન માટે નક્કી કરવામાં આવી હતી પરંતુ મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જાનેશ કુમાર અને બે અન્ય ચૂંટણી કમિશનરો વચ્ચે સર્વસંમતિના અભાવને કારણે તેમાં વિલંબ થયો હતો

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા. ૨૪ મતદાર યાદી (મતદાર યાદી)ની વાર્ષિક સમીક્ષા, જેના દ્વારા ૧૮ વર્ષના લાયક યુવાનોના નામ યાદીમાં સમાવવામાં આવ્યા છે, તેમાં વિલંબ થઈ રહ્યો છે. ઈકોનોમિક ટાઈમ્સના એક અહેવાલ મુજબ વર્ષ ૨૦૨૬-૨૭ માટે જાહેરાત મે-જૂન માટે નક્કી કરવામાં આવી હતી પરંતુ મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જાનેશ કુમાર અને બે અન્ય ચૂંટણી કમિશનરો વચ્ચે સર્વસંમતિના અભાવને કારણે તેમાં વિલંબ થયો હતો. આ સમાચાર ઈન્ડિયન એક્સપ્રેસની તપાસમાં પુષ્ટાસ્યો થયાના એક દિવસ પછી આવ્યા છે કે, ચૂંટણી કમિશનરો સુખબીરસિંહ સંધુ અને વિવેક જોશીએ એકટોબર, ૨૦૨૫ અને ઓગસ્ટ ૨૦૨૬ વચ્ચે ઓછામાં ઓછા ૧૪ વખત તેમની જાણકારી કે સંમતિ વિના લેવામાં આવેલા નિર્ણયો સામે સત્તાવાર રીતે વાંધો ઊઠાવ્યો હતો. ઈકોનોમિક ટાઈમ્સ અનુસાર સામાન્ય રીતે જાન્યુઆરીમાં બહાર પાડવામાં આવતી અંતિમ મતદાર યાદીમાં આ વખતે નોંધપાત્ર વિલંબ થઈ રહ્યો છે અને હજારો જનરલ ઝેડ યુવાનોના નામ હજુ સુધી મતદાર યાદીમાં સામેલ કરવામાં આવ્યા નથી. નોંધપાત્ર રીતે,

સમગ્રી સ્પેશિયલ રિવ્યુ (SSR) જાન્યુઆરી ૨૦૨૪થી સ્થગિત છે, કારણ કે, ૨૦૨૫માં બિહારમાં સ્પેશિયલ ઇન્ટેન્સિવ રિવિઝન (SIR) પ્રક્રિયા ચૂંટણી કરવામાં આવી હતી. અખબારના જણાવ્યા મુજબ આનાથી રાજ્યોમાં વાર્ષિક SSRની દાયકાઓ જૂની પરંપરામાં વિશેષ પડ્યો, જ્યારે બંને કમિશનરો - સંધુ અને જોશીએ પ્રક્રિયા ફરી શરૂ કરવાની ભારપૂર્વક હિમાયત કરી અને માંગ કરી. ઈકોનોમિક ટાઈમ્સના અહેવાલમાં જણાવાયું છે કે, બંને કમિશનરો આ મુદ્દા પર ખૂબ જ સ્પષ્ટ હતા. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, SSR પૂર્ણ થવાથી વાર્ષિક SSR પ્રક્રિયાનો અંત ન આવવો જોઈએ. SSR માટે કમિશનના પોતાના મતદાર-યાદી માર્ગદર્શિકાનો ઉલ્લેખ કરીને, તેમણે એમ પણ ઉમેર્યું હતું કે, યાદીમાં નવા પાત્ર

મતદારોનો સમાવેશ કરવો જરૂરી છે. અખબાર અનુસાર કમિશનમાં આ મતભેદને કારણે મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનરે કાનૂની અભિપ્રાય માંગ્યો, ત્યારબાદ સંધુ અને જોશીએ SSR ફરી શરૂ કરવા માટે તેમના સમર્થનનો પુનરોચ્ચાર કર્યો. ચૂંટણી પંચનું વાર્ષિક પુનરાવર્તન એ ફોટો મતદાર યાદીને અપડેટ કરવાની અને મતદાર ડેટાબેઝમાં પામીઓ, ભૂલો અને અન્ય અચોક્કસતાઓને ઓળખવાની તક છે. ૧ જાન્યુઆરીની કટ-ઓફ તારીખ પછી ૧૮ વર્ષના થવાને કારણે યુવા નાગરિકોને આખું વર્ષ રાહ જોવી ન પડે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે, ત્રણ વધારાની તારીખો નક્કી કરવામાં આવી હતી: ૧ એપ્રિલ, ૧ જુલાઈ અને ૧ ઓક્ટોબર. આમ SSR એક સમય-બાઉન્ડ પ્રક્રિયા છે જેનો હેતુ ખાતરી કરવાનો છે કે, બધા પાત્ર મતદારો શક્ય તેટલી ઝડપથી મતદાન કરી શકે. જો કે, ૨૦૨૬-૨૭ વાર્ષિક ગઠ માટે આ સમયરેખા પહેલાથી જ ખોરવાઈ ગઈ છે. SSR પ્રક્રિયા સામાન્ય રીતે મે મહિનાના અંતમાં જાહેર કરવામાં આવે છે, ત્યારબાદ રાજ્યના મુખ્ય ચૂંટણી અધિકારીઓ તેથીઓ શરૂ કરે છે.

CEC જાનેશ કુમાર વિવાદ અંગે કોંગ્રેસ અન્ય પક્ષો સાથે સંપર્કમાં; શું આ વખતે મહાભિયોગ શક્ય બનશે ?

CEC જાનેશ કુમારને હટાવવાનો આ વિપક્ષનો પહેલો પ્રયાસ નથી, વિપક્ષે અગાઉ ૧૨ માર્ચ અને ૨૪ એપ્રિલ, ૨૦૨૬ના રોજ તેમની સામે સમાન દરખાસ્તો લાવવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો, બંને વખત વિપક્ષની નોટિસ ફગાવી દેવામાં આવી હતી, જો કે, આ વખતે વિપક્ષ આક્રમક મૂડમાં દેખાય છે (એજન્સી)

તા. ૨૪ ચૂંટણી પંચની સ્પેશિયલ ઇન્ટેન્સિવ રિવિઝન (SIR) પ્રક્રિયાને લગતો યાદી રહેલો વિવાદ હવે એ હદ સુધી વધી ગયો છે કે, મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જાનેશ કુમાર સામે સંસદમાં મહાભિયોગ પ્રસ્તાવ રજૂ કરવાની તૈયારી થઈ રહી છે. કોંગ્રેસ પાર્ટીએ વિપક્ષી પક્ષોનો સંપર્ક શરૂ કરી દીધો છે અને વિપક્ષી સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર તે લોકસભા અને રાજ્યસભા બંનેમાં જાનેશ કુમારને દૂર કરવા માટે મહાભિયોગ પ્રસ્તાવની નોટિસ રજૂ કરવાની તૈયારી કરી રહી છે. કોંગ્રેસના સૂત્રો કહે છે કે, આ નોટિસ આગામી બે અઠવાડિયામાં રજૂ થઈ શકે છે. આ વિકાસ એવા અહેવાલો પછી થયો છે જેમાં દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે, ચૂંટણી કમિશનર સુખબીરસિંહ સંધુ અને વિવેક જોશીએ છેલ્લા ૧૦ મહિનામાં ચૂંટણી પંચના વિવિધ નિર્ણયો અને આદેશો સામે ઓછામાં ઓછા ૧૪ ઓપરારિક વાંધા નોંધ્યા છે. આમાં મતદારોના નામ ઉમેરવા, કાઢી નાખવા અને પુનઃસ્થાપિત કરવા, ફોર્મ ૬માં ફેરફાર કરવા અને મતદાર યાદી સંબંધિત SIR જેવા મુદ્દાઓનો સમાવેશ થાય છે.

કે, વિપક્ષી પક્ષો બંને ગૃહોમાં પ્રસ્તાવની નોટિસ રજૂ કરવાની તૈયારી કરી રહ્યા છે અને તે આગામી ૧૨ માર્ચ અને ૨૪ એપ્રિલ, ૨૦૨૬ના રોજ તેમની સામે પદ પરથી હટાવવાની નોટિસ પણ આપી હતી. ૧૨ માર્ચની નોટિસ લોકસભાના અધ્યક્ષ ઓમ બિરલા અને રાજ્યસભાના અધ્યક્ષ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવી ન હતી. એપ્રિલમાં આપવામાં આવેલી બીજી નોટિસ પહેલાથી જ વિવાદનો વિષય બની ગઈ છે. ૨૪ એપ્રિલના રોજ રાજ્યસભાના ૭૩ વિપક્ષી સંસદોએ જાનેશ કુમારને હટાવવા માટે નવી નોટિસ રજૂ કરી હતી. સંસદમાં કોંગ્રેસ, ટીએમસી, સમાજવાદી પાર્ટી અને ઈએમકેસસિલિ વિપક્ષી પક્ષોના સંસદોનો સમાવેશ થતો હતો. હવે એક્સપ્રેસના વિશેષ નવી માહિતી મળ્યા બાદ વિપક્ષ સંસદમાં ફરીથી આ મુદ્દો ઊઠાવવાની તૈયારી કરે છે.

મહાભિયોગ માટે કેટલા સંસદોની સહીઓ જરૂરી છે ? : સીડીસીને હટાવવાની બંધારણીય પ્રક્રિયા સામાન્ય સરકારી કમિશનરી જેવી નથી. બંધારણની કલમ ૨૪૨(૫) હેઠળ મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનરને હટાવવાની પ્રક્રિયા સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશને હટાવવા જેવી જ છે.

CEC જાનેશ કુમાર ૪૮ કલાકની અંદર રાજીનામું આપે CJPએ અલ્ટીમેટમ આપ્યું, દેશવ્યાપી વિરોધ પ્રદર્શનોની ચેતવણી

(એજન્સી) તા. ૨૪ ‘કોરોચ જનતા પાર્ટી’ (CJP)ના સ્થાપક અભિજીત દિપકેએ ગુરુવારે મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર જાનેશ કુમારના ૪૮ કલાકની અંદર રાજીનામાની માંગ કરી હતી અને ચેતવણી આપી હતી કે, જો તેઓ પદ છોડવામાં નિષ્ફળ જશે તો તેમનું સંગઠન દેશવ્યાપી આંદોલન શરૂ કરશે. નવી દિલ્હીમાં પત્રકાર પરિષદને સંબોધતા દિપકેએ આક્ષેપ કર્યો હતો કે, કુમારના નેતૃત્વમાં ચૂંટણી પંચની કામગીરીએ અમતદાનના અધિકારને નબળો પાડ્યો છે અને તેમણે ચૂંટણી પંચ પર મતદાર યાદીમાં હેરાફેરી કરવાનો આરોપ મૂક્યો હતો. તેમણે કહ્યું કે, જ્યાં સુધી કુમાર રાજીનામું નહીં આપે ત્યાં સુધી CJP તેનું આંદોલન ચાલુ રાખશે. ‘મુક્ત અને નિષ્પક્ષ ચૂંટણી સુનિશ્ચિત કરવા માટે, CEC જાનેશ કુમાર રાજીનામું આપવું જ જોઈએ’, દિપકેએ કહ્યું. ‘જો ૪૮ કલાકની અંદર જાનેશ કુમાર રાજીનામું નહીં આપે, તો કોરોચ જનતા પાર્ટી દેશવ્યાપી આંદોલન શરૂ કરશે. જ્યાં સુધી જાનેશ કુમાર રાજીનામું નહીં આપે ત્યાં સુધી અમે પીછેઠઠ કરીશું નહીં’, તેમણે કહ્યું. CJPએ જણાવ્યું હતું કે, પ્રસ્તાવિત આંદોલન જૂનમાં જાન્યુઆરી પાસે કરવામાં આવેલા વિરોધ પ્રદર્શનોની તર્જ પર હશે.

CJPના સહ-કચીનર સોરવ દાસે ત્રણ માંગણીઓ રજૂ કરી : CECનું રાજીનામું, જાનેશ કુમાર અને તેમને કથિત રીતે સૂચના આપનારાઓ સામે ફોજદારી કાર્યવાહી અને આગામી સિરને ૨૦૨૫ની મતદાર યાદીમાં પાછું લાવવાની પણ માંગ કરી

હતા. આ બંને ચૂંટણી કમિશનરોએ મતદારોના નામ ઉમેરવા, દૂર કરવા અને પુનઃસ્થાપિત કરવા, ‘ફોર્મ ૬’માં ફેરફાર અને મતદાર યાદીના ડેટાના સંચાલન સંબંધિત પાસાઓ સહિતના કારણો કે, તેઓ ભારતની લોકશાહી માટે સોમી મોટો ખતરો છે’, દિપકેએ કહ્યું. ‘આપણા લોકશાહીનો અર્થ શું હોય ? લોકશાહીનો અર્થ એ હોય છે જનતા સરકારને ચૂંટી. જ્યારે જાનેશ કુમાર મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર બન્યા ત્યારથી, સરકાર નક્કી કરી રહી છે કે કોને મતદાન કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે અને કોને નહીં. શું આ લોકશાહી છે ? લોકશાહી આ કેવી વ્યાખ્યા છે ? તમે લોકશાહીની સમગ્ર વિભાવનાને જ ઉલટાવી નાખી છે’, તેમણે કહ્યું. દિપકેએ આરોપ લગાવ્યો કે ૧૩ કરોડથી વધુ મતો રદ કરવામાં આવ્યા છે અને સવાલ ઉઠાવ્યો કે શું આ રદ કરવાની પ્રક્રિયા સત્તાધારી પક્ષ અને વિપક્ષ વચ્ચેના અંતરને વધારવાના ઈરાદાથી કરવામાં આવી હતી. ‘કુલ મળીને ૧૩ કરોડથી વધુ મતો રદ કરવામાં આવ્યા છે. આ કોઈ નાની સમસ્યા નથી. ૨૦૨૪ની લોકસભા ચૂંટણીમાં, વિપક્ષ અને સત્તાધારી પક્ષ (NDA) વચ્ચેના અંતર માત્ર ૨% હતું. ૧૩ કરોડ મતો રદ કરવા એ કુલ મતોના લગભગ ૧%થી ૧% જેટલા મતો રદ કરવા કરવાના બરાબર છે’, તેમણે કહ્યું. ‘શું જાનેશ કુમાર જાણી જોઈને તે ૨%ના અંતરને વધારવા માટે આ મતો રદ કરી રહ્યા છે.

આપણે ગમે તેટલી સત્તા પ્રાપ્ત કરીએ પરંતુ આપણો ધ્યેય સેવાનો જ રહેશે : વડાપ્રધાન મોદી

(એજન્સી) નવી દિલ્હી, તા. ૨૪ વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ગુરુવારે ‘જનતા-જનાર્દન’ (જનતા)ની સેવા પ્રત્યે પોતાની સરકારની પ્રતિબદ્ધતાનો પુનરોચ્ચાર કર્યો હતો. તેમણે કહ્યું કે, ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી તરીકેના કાર્યકાળથી લઈને વડાપ્રધાન તરીકેની વાતમાન ભૂમિકા સુધી, તેમના જાહેર જીવનમાં લોકો અને રાષ્ટ્રની સેવા કરવી એ જ તેમનો માર્ગદર્શક સિદ્ધાંત રહ્યો છે. વડનગરથી વારાણસીની યાત્રા કરી રહેલા ‘સેવા-યાત્રીઓ’ સાથે વર્ચ્યુઅલ સંવાદ દરમિયાન મોદીએ કહ્યું કે, તેમનું જીવન લોકોના આશીર્વાદથી માર્ગદર્શિત રહ્યું છે અને તેમનો મુખ્ય મંત્ર હંમેશાં જનસેવા રહ્યો છે.

મોદીએ કહ્યું કે, તેમના સમગ્ર જાહેર જીવન દરમિયાન, તેઓ ‘જન સેવા’થી ‘દેશ સેવા’ની યાત્રા માટે પ્રતિબદ્ધ રહ્યા છે અને પોતાને લોકો તથા રાષ્ટ્રની સેવામાં સમર્પિત કર્યા છે

પડશે. વડનગરથી વારાણસી સુધીની યાત્રામાં ભાગ લેનારાઓને સંબોધતા તેમણે કહ્યું, ‘આ કુમાડમાંથી મુક્તિ મળે છે. યાત્રામાં ભાગ લેનારા યુવાનોનો ઉત્સાહ વધારતા મોદીએ કહ્યું કે, તેમની ઊંજ, ઉત્સાહ અને દેશના વિવિધ ભાગોના ક્ષેત્રો અને સામાજિક વર્ગોના લોકોને મળવું, તેમના સપનાઓથી પરિચિત થવું, તેમની આકાંક્ષાઓ સમજવી અને તેમના વિચારો જાણવા મુખ્ય પ્રેરક બળ છે. ‘સેવા ભાવ’ના મહત્વ પર વધુ ભાર મૂકતા મોદીએ કહ્યું કે, આ સેવા ભાવને કારણે જ સરકારી પહેલો લોકો સુધી પહોંચી શકી છે અને દેશના વિકાસમાં યોગદાન આપી શકી છે. જ્યારે સેવા ભાવ કાર્યરત થાય છે, ત્યારે ચાર સામાજિક પૃષ્ઠભૂમિના લોકો સાથે સંવાદ કરવો

માત્ર સેવા ભાવ હોય ત્યારે જ, કુમાડમાં જીવન વિતાવવી માતાને ‘ઉજ્જવલા યોજના’ દ્વારા કુમાડમાંથી મુક્તિ મળે છે. યાત્રામાં ભાગ લેનારા યુવાનોનો ઉત્સાહ વધારતા મોદીએ કહ્યું કે, તેમની ઊંજ, ઉત્સાહ અને દેશના વિવિધ ભાગોના ક્ષેત્રો અને સામાજિક વર્ગોના લોકોને મળવું, તેમના સપનાઓથી પરિચિત થવું, તેમની આકાંક્ષાઓ સમજવી અને તેમના વિચારો જાણવા મુખ્ય પ્રેરક બળ છે. ‘સેવા ભાવ’ના મહત્વ પર વધુ ભાર મૂકતા મોદીએ કહ્યું કે, આ સેવા ભાવને કારણે જ સરકારી પહેલો લોકો સુધી પહોંચી શકી છે અને દેશના વિકાસમાં યોગદાન આપી શકી છે. જ્યારે સેવા ભાવ કાર્યરત થાય છે, ત્યારે ચાર સામાજિક પૃષ્ઠભૂમિના લોકો સાથે સંવાદ કરવો

સાંચેઝે UNમાં ગાઝામાં સતત સામૂહિક હત્યાકાંડનો આરોપ લગાવ્યો

(એજન્સી) તા.૨૪ સ્પેનિશ વડાપ્રધાન પેદ્રો સાંચેઝે સંયુક્ત રાષ્ટ્ર મહાસભાને આપેલા ભાષણમાં ઈઝરાયેલી વડાપ્રધાન બેન્જામિન નેતાન્યાહુ પર ગાઝામાં સામૂહિક હત્યાકાંડ ચાલુ રાખવાનો આરોપ લગાવ્યો. સાંચેઝે કહ્યું કે, તેઓ સંયુક્ત રાષ્ટ્રની સ્થાપનાને પ્રેરણા આપનારા સિદ્ધાંતો અને આકાંક્ષાઓનો બચાવ કરવા આવ્યા છે, ઉમેર્યું કે આ સિદ્ધાંતો અને આકાંક્ષાઓને એસેમ્બલીમાં રજૂ થતી વિવિધ સરકારો દ્વારા અવગણવામાં આવી રહી છે અથવા નબળી પાડવામાં આવી રહી છે. તેમણે કહ્યું કે શાંતિ, ટકાઉપણું અને સમાન તકો રાજકીય દળો અને સરકારો દ્વારા ઘેરા ભૂતકાળમાં પાછા ફરવા માંગતા હુમલા હેઠળ છે. સાંચેઝે યુએન સુરક્ષા પરિષદમાં સુધારાની જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો, કહ્યું કે, કેટલીક સરકારો અને રાજકીય દળોએ સંયુક્ત રાષ્ટ્ર અને બહુપક્ષીય સંગઠનોને બિનઅસરકારક ગણાવ્યા. તેમણે કહ્યું કે, તે દળોની સ્થિતિ ઇતિહાસના માર્ગની વિરુદ્ધ છે અને ત્રણ ખોટા સિદ્ધાંતો

પર આધારિત છે: સ્વાર્થ, અજ્ઞાનતા અને કુરતા. તેમણે ઉમેર્યું કે તેમણે આવા દળોને ગેરકાયદેસર યુદ્ધો શરૂ કરતા અને નિર્દોષ નાગરિકો સામે નરસંહાર કરતા જોયા છે.

નેતાન્યાહુના ભાષણ પહેલાં ૭૭ પ્રતિનિધિમંડળો યુએન હોલ છોડી ગયા, જેના પર વ્યાપક પ્રતિક્રિયા આવી

૨૩ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૬ના રોજ યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સના ન્યુયોર્કમાં યોજાનારી સંયુક્ત રાષ્ટ્ર મહાસભા (UNGA)ના ૮૧મા સત્રમાં હાજરી આપવા માટે ન્યૂ યોર્ક પોલીસ વિભાગ (NYPD)ના અધિકારીઓ અને યુએસ સિક્રેટ સર્વિસ (USSS)ના કર્મચારીઓએ સંયુક્ત રાષ્ટ્ર મુખ્યાલયની આસપાસ ભારે સુરક્ષા વ્યવસ્થા જાળવી રાખી છે

(એજન્સી) તા.૨૪ ઈઝરાયેલી વડાપ્રધાન બેન્જામિન નેતાન્યાહુના ભાષણના થોડા સમય પહેલાં યુએન જનરલ એસેમ્બલી હોલમાંથી ૭૭ પ્રતિનિધિમંડળોના સામૂહિક પ્રસ્થાનથી સોશિયલ મીડિયા પર વ્યાપક પ્રતિક્રિયાઓ ફેલાઈ હતી, જેમાં વપરાશકર્તાઓએ આ દ્રશ્યને ઈઝરાયેલ માટે મોટો ફટકો અને તેના વધતા આંતરરાષ્ટ્રીય એકલતાનો સંકેત ગણાવ્યો હતો. ફૂટેજમાં નેતાન્યાહુ બોલવાનું શરૂ કરે તે પહેલાં મોટાભાગના પ્રતિનિધિમંડળો હોલ છોડીને જતા જોવા મળ્યા હતા, જ્યારે વડાપ્રધાન દેખીતી રીતે અસ્વસ્થ દેખાતા હતા કારણ કે માત્ર મર્યાદિત સંખ્યામાં લોકો બાકી હતા અને વિરોધીઓ સૂત્રોચ્ચાર કરી રહ્યા હતા. ઈઝરાયેલી અહેવાલો અનુસાર, નેતાન્યાહુના ભાષણ દરમિયાન ૭૭ દેશોના પ્રતિનિધિઓ ગેરહાજર હતા, ઘણા પ્રતિનિધિમંડળો તે શરૂ થાય તે પહેલાં જ ત્યાંથી ચાલ્યા ગયા હતા, જ્યારે અન્ય દેશોના પ્રતિનિધિઓ શરૂઆતથી જ તેમની બેઠકો પર હાજર નહોતા. આ પ્રસ્થાને ઈઝરાયેલી મીડિયામાં નોંધપાત્ર ધ્યાન ખેંચ્યું. ચેનલ ૧૪ એ તેને ‘ઈઝરાયેલના ચહેરા પર ચુંક’ તરીકે વર્ણવ્યું, જ્યારે યેદિઓથ અહરોનોથે તેને "નાટકીય વિરોધ" ગણાવ્યો. દરમિયાન, હારેટ્ઝે નેતાન્યાહુના ભાષણને પુનરાવર્તિત અને નીસસ ગણાવ્યું, કહ્યું કે તે મુખ્યત્વે તેમના જમણેરી આધાર અને યુએસ રાષ્ટ્રપતિ ડોનાલ્ડ ટ્રમ્પને લક્ષ્યમાં રાખીને હતું, જેને તે ઈઝરાયેલી વડાપ્રધાન માટે વધતા આંતરરાષ્ટ્રીય એકલતા તરીકે વર્ણવે છે. ધ ગાર્ડિયનને અહેવાલ આપ્યો કે નેતાન્યાહુએ ગાઝામાં ‘કામ પૂરું’ કરવાનું વચન આપ્યું હતું જ્યારે પ્રતિનિધિમંડળો વિરોધમાં હોલ છોડી ગયા હતા. વોશિંગ્ટન પોસ્ટે વોકઆઉટને ઈઝરાયેલી

નીતિઓ સામે ‘ઉગ્ર વૈશ્વિક પ્રતિક્રિયા’ના ભાગ તરીકે વર્ણવ્યું હતું, જ્યારે બ્રિટનના ઈન્ડિપેન્ડન્ટે કહ્યું કે નેતાન્યાહુ કોઈપણ રીતે એક જ પ્રેક્ષકોને સંબોધિત કરી રહ્યા હતા. નેતાન્યાહુ યુએન મુખ્યાલયમાં ભાષણ આપી રહ્યા હતા તે જ સમયે, ન્યૂ યોર્કના ટાઈમ્સ સ્ક્વેર નજીક એક વિરોધ પ્રદર્શન યોજાયું હતું, જ્યાં પ્રદર્શનકારીઓએ ગાઝા પટ્ટી પર ઈઝરાયેલના યુદ્ધનો અંત લાવવા માટે સૂત્રોચ્ચાર કર્યા હતા. ગાઝા પટ્ટી પર ઈઝરાયેલનું યુદ્ધ ચાલુ છે અને તેમાં મોટી સંખ્યામાં નાગરિકો જાન ગુમાવી રહ્યા છે, તેવા સમયે આ ઘટના બની છે; સાથે જ, ગાઝા અને પેલેસ્ટીની પ્રદેશો પ્રત્યેની ઈઝરાયેલની નીતિઓની આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે ટીકા પણ સતત વધી રહી છે.

ઈરાનની ચેતવણી : યુદ્ધ હિંદ મહાસાગર સુધી પહોંચી શકે છે, ભારત માટે જોખમ વધ્યું

(એજન્સી) તા.૨૪ મધ્ય પૂર્વમાં ચાલી રહેલો સંઘર્ષ હિંદ મહાસાગર સુધી ફેલાઈ શકે છે તેવી ઈરાનની ચેતવણીએ ભારત માટે નવી ચિંતાઓ ઊભી કરી છે, કારણ કે ભારત ઊર્જા પુરવઠા અને દરિયાઈ વેપાર માટે આ ક્ષેત્ર પર નિર્ભર છે. ઈરાનના સર્વોચ્ચ નેતા મોજતાબા ખામેનીના સલાહકાર ચાહ્દા રહીમ સફાવીએ ગુરૂવારે કહ્યું હતું કે જો અમેરિકા કે ઈઝરાયેલ વધુ હુમલા કરશે તો તેહરાન આ સંઘર્ષનો વ્યાપ વધારી શકે છે. ઈરાનની ફાસ ન્યૂઝ એજન્સી દ્વારા જાહેર કરાયેલા વીડિયોમાં સફાવીએ કહ્યું, ‘જેમ જેમ સંઘર્ષ પર્સિયન ગલ્ફ અને હોર્મુઝની સામુદ્રધુની (Strait of Hormuz)થી આગળ વધીને લાલ સમુદ્ર સુધી પહોંચ્યો છે, તેમ શક્ય છે કે યુદ્ધના જવાબમાં આ મોરચો વધુ વિસ્તરે અને હિંદ મહાસાગર તથા કદાચ તેનાથી પણ આગળ પહોંચે.’ જો સંઘર્ષ હિંદ મહાસાગર સુધી વિસ્તરે તો લડાઈ ભારતના દરિયાઈ પડોશી વિસ્તારની નજીક આવી જશે અને ભારતને મધ્ય પૂર્વ, યુરોપ અને આફ્રિકા સાથે જોડતા માર્ગો પરના વ્યાપારી જહાઝોની અવરજવરને અસર થઈ શકે છે. ભારત આ ક્ષેત્રમાં થતી કોઈપણ વિશેષ સામે વિશેષ રીતે સંવેદનશીલ છે કારણ કે તેના ફૂડ ઓઈલ (કાચા તેલ)ની આયાતનો મોટો હિસ્સો મધ્ય પૂર્વમાંથી આવે છે. પર્સિયન ગલ્ફ, હોર્મુઝની સામુદ્રધુની અથવા આસપાસના જળમાર્ગોમાંથી થતા જહાઝોના પરિવહન સામેનો કોઈપણ ખતરો તેલના ભાવ, નૂર ખર્ચ (કેટ કોસ્ટ) અને દરિયાઈ વીમાના પ્રીમિયમમાં વધારો કરી શકે છે. વૈશ્વિક ઊર્જા પુરવઠા માટે હોર્મુઝની સામુદ્રધુની અત્યંત મહત્વપૂર્ણ છે, જ્યારે લાલ સમુદ્ર એશિયા અને યુરોપ વચ્ચે મુસાફરી કરતા જહાઝો માટેનો મુખ્ય માર્ગ છે. લાલ સમુદ્રમાં થયેલા વિશેષને કારણે ઘણી શિપિંગ કંપનીઓએ તેમના જહાઝોનો માર્ગ બદલીને ‘ડેપ ઓફ ગુડ હોપ’ (આફ્રિકાની દક્ષિણ ટોચ) તરફ વાળવો પડ્યો છે, જેનાથી મુસાફરીનો સમય અને ખર્ચ બંને વધ્યા છે. તેથી, જો સંઘર્ષ વધુ પૂર્વ તરફ ફેલાય તો તે ભારતીય આયાતકારો અને નિકાસકારો પર વધારાનું દબાણ ઊભું કરી શકે છે, તેમજ ભારતીય ધ્વજ

ધરાવતા અને ભારત આવતા જહાઝોની અવરજવરમાં પણ જટિલતાઓ ઊભી કરી શકે છે. આ ઘટનાક્રમ ભારતીય નૌકાદળની સુરક્ષા જવાબદારીઓમાં પણ વધારો કરી શકે છે; નૌકાદળે અગાઉ પણ વ્યાપારી જહાઝોના રક્ષણ અને વિશાળ હિંદ મહાસાગર ક્ષેત્રમાં દરિયાઈ જોખમોનો સામનો કરવા માટે જહાઝો તૈનાત કર્યા છે. જોકે, ભારત માટે સફાવીની ટિપ્પણીઓનું તાત્કાલિક મહત્વ હજી અસ્પષ્ટ છે. ઈરાની સલાહકાર ચેતવણી આપી હતી કે આ સંઘર્ષ હિંદ મહાસાગર સુધી વિસ્તરી શકે છે, પરંતુ તેમણે એ સ્પષ્ટ કર્યું ન હતું કે ઈરાન વ્યાપારી જહાઝો, લશ્કરી સંપત્તિઓ કે આ ક્ષેત્રના કોઈ ચોક્કસ દેશને નિશાન બનાવશે. આ નિવેદન એવા સમયે આવ્યું છે જ્યારે સંઘર્ષનું ભૌગોલિક વ્યાપ પહેલેથી જ પર્સિયન ગલ્ફથી લાલ સમુદ્ર (રેડ સી) તરફ વિસ્તરી ચૂક્યું છે, જેનાથી એવી ચિંતા ઊભી થઈ છે કે તેમાં વધુ વધારો થવાથી મુખ્ય આંતરરાષ્ટ્રીય જહાઝા અને ઊર્જા માર્ગો પર ગંભીર અસર પડી શકે છે.

મક્કા, જેદાહ અને અન્ય ૩ સ્થળો માટે સંભવિત જોખમની ચેતવણીઓ જાહેર

સિવિલ ડિકેન્સે બાદમાં પુષ્ટિ કરી કે જોખમ ટળી ગયું છે અને રહેવાસીઓને સલામતી સૂચનાઓનું પાલન ચાલુ રાખવા અનુરોધ કર્યો

(એજન્સી) તા.૨૪ સઉદી અરેબિયાના ‘નેશનલ અર્લી વોર્નિંગ વેટકોમ’ (રાષ્ટ્રીય પ્રારંભિક ચેતવણી મંચ) દ્વારા ગુરૂવાર, ૨૪ સપ્ટેમ્બરના રોજ મક્કા શહેર, તાઈફ ગવર્નરેટ, તબુક પ્રાંત, જેદાહ ગવર્નરેટ અને તાનબૂ ગવર્નરેટ માટે ચેતવણીઓ જાહેર કરવામાં આવી હતી. આ વેટકોમ ચેતવણી મેળવનાર લોકોને સત્તાવાર સલામતી સૂચનાઓનું પાલન કરવા અને જોખમ ટળી ન જાય ત્યાં સુધી સુરક્ષિત સ્થળે ખસી જવા જણાવ્યું હતું. સઉદી સિવિલ ડિકેન્સે બાદમાં જાહેરાત કરી હતી કે જોખમ સમાપ્ત થઈ ગયું છે. તેમણે જનતાને સૂચનાઓનું પાલન ચાલુ રાખવા અને ભીડ એકઠી કરવા કે વીડિયો શૂટિંગ કરવાથી દૂર રહેવા અનુરોધ કર્યો હતો. સલામતી માર્ગદર્શિકામાં ધરની અંદર રહેલા લોકોને અંદર જ રહેવાની અને બારીઓ, કાચ, બાલ્કની અને છત્તાથી દૂર રહેવાની સલાહ આપવામાં આવી હતી. બહાર રહેલા લોકોને નજીકની ઈમારતમાં અથવા મજબૂત અવરોધની પાછળ આશરો લેવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું. જેવાહનચાલકોને

ચેતવણી મળી હતી તેમને પુલ અને ઊંચી ઈમારતોથી દૂર વાહન ઊભું રાખવાની સલાહ આપવામાં આવી હતી. લોકોને જોખમી સ્થળોએ જવાનું ટાળવા અને પરિસ્થિતિના ફોટા પાડવાનું કે ફૂટેજ રેકોર્ડ કરવાનું ટાળવા પણ કહેવામાં આવ્યું હતું.

ઈઝરાયેલી સેનાએ પેલેસ્ટીની વ્યક્તિની હત્યાના અઠવાડિયાઓ બાદ તેનું ઘર તોડી પાડ્યું

(એજન્સી) તા.૨૪ ઈઝરાયેલી કબજેદારોનો સામનો કરતી વખતે પેલેસ્ટીની વ્યક્તિ ફારૂક રમઝાનની હત્યા થયાના ત્રણ અઠવાડિયાથી પણ ઓછા સમયમાં, ઈઝરાયેલી સેનાએ વેસ્ટ બેંકના ‘તાલ’ (Tal) શહેરમાં તેનું ઘર વિસ્ફોટ કરીને તોડી પાડ્યું હતું. ‘એનાદોલુ’ (Anadolu)ના અહેવાલ મુજબ ઈઝરાયેલી કબજેદારોનો સામનો કરતી વખતે પેલેસ્ટીની વ્યક્તિ ફારૂક રમઝાનની હત્યા થયાના ત્રણ અઠવાડિયાથી પણ ઓછા સમયમાં, ઈઝરાયેલી સેનાએ વેસ્ટ બેંકના ‘તાલ’ શહેરમાં તેનું ઘર વિસ્ફોટ કરીને તોડી પાડ્યું હતું. સ્થાનિક સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર જુલાઈના અંતમાં ‘તાલ’ પર ઈઝરાયેલી દળો અને કબજેદારો દ્વારા કરવામાં આવેલા હુમલામાં માર્યા ગયેલા ચાર પેલેસ્ટીનીઓ અને ધાયલ થયેલા અન્ય ચાર લોકોમાં રમઝાનનો સમાવેશ થતો હતો. નિઃશસ્ત્ર એવા રમઝાને નાબલુસની દક્ષિણ-પશ્ચિમમાં આવેલા ગામ પરના હુમલાનો સામનો કરતી વખતે એક કબજેદાર પાસેથી હથિયાર છીનવી લીધું હતું. સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર ત્યારબાદ તેણે કબજેદારો અને ઈઝરાયેલી દળો પર ગોળીબાર કર્યો હતો, જેમાં બે લોકો માર્યા ગયા હતા. ‘એનાદોલુ’ના સંવાદદાતાએ અહેવાલ આપ્યો છે કે, ઈઝરાયેલી સેનાએ તે વિસ્તારમાં દરોડો પાડ્યા બાદ અને તોડફોડની કાર્યવાહી પહેલાં નજીકના અનેક ઘરોના રહેવાસીઓને બહાર નીકળવાની ફરજ પાડ્યા બાદ ‘તાલ’માં આવેલી રહેણાંક ઈમારતનો ત્રીજો માળ વિસ્ફોટ કરીને તોડી પાડ્યો હતો. અલગથી, એક સ્થાનિક કાર્યકર અને ‘એનાદોલુ’ના સંવાદદાતાના જણાવ્યા અનુસાર ઈઝરાયેલી સેનાએ ઉત્તરી વેસ્ટ બેંકમાં જેનિનની દક્ષિણમાં આવેલા ‘અન્ઝા’ (Anza) ગામમાં પરવાનગી વિના બાંધકામ કરવાના આરોપસર લગભગ ૨૦ પેલેસ્ટીની દુકાનો અને ઘરો તોડી પાડવાનું શરૂ કર્યું હતું. ‘અન્ઝા’માં ઈઝરાયેલી ઉલ્લંઘનોની નોંધ રાખતા કાર્યકર તેસીર સદાકાએ જણાવ્યું હતું કે, સેનાએ તોડફોડ માટેના વાહનો સાથે ગામમાં દરોડો પાડ્યો હતો અને ગામને જેનિન સાથે જોડતા મુખ્ય માર્ગ પર આવેલી લગભગ ૨૦ દુકાનો તોડી પાડવાનું શરૂ

કર્યું હતું. સદાકાએ ‘એનાદોલુ’ને કહ્યું, ‘પરવાનગી વિના બાંધકામ કરવાના બહાને આ તોડફોડની કાર્યવાહી કરવામાં આવી રહી છે.’ પેલેસ્ટીની સૂત્રોના જણાવ્યા અનુસાર આ તોડફોડની કાર્યવાહી કબજા હેઠળની વેસ્ટ બેંકમાં પેલેસ્ટીની ઘરો અને અન્ય માળખાઓના વિનાશમાં વધારો, તેમજ ગેરકાયદેસર વસાહતોના વિસ્તરણ અને નવી ચોકીઓની સ્થાપનાની ઘટનાઓ વચ્ચે થઈ રહી છે. પેલેસ્ટીની આંકડાઓ અનુસાર ૮ ઓક્ટોબર, ૨૦૨૩ના રોજ ગાઝામાં ઈઝરાયેલ દ્વારા નરસંહાર શરૂ થયા ત્યારથી ઈઝરાયેલી દળો અને કબજેદારોએ વેસ્ટ બેંકમાં હુમલાઓ તીવ્ર બનાવ્યા છે, જેમાં ૧૧૮૩થી વધુ પેલેસ્ટીનીઓ માર્યા ગયા છે, લગભગ ૧૩,૦૦૦ લોકો ધાયલ થયા છે અને લગભગ ૨૫,૦૦૦ લોકોની ધરપકડ કરવામાં આવી છે. પેલેસ્ટીનીઓએ ચેતવણી આપી છે કે, તજ્જાવમાં આ વધારો એ ‘ગ્રાઉન્ડ પર વાસ્તવિકતાઓ લાદવાના’ ઈઝરાયેલના પ્રયાસોનો એક ભાગ છે; આનાથી કબજા હેઠળના વેસ્ટ બેંકના વિલીનીકરણનો માર્ગ મોકળો થાય છે અને સંયુક્ત રાષ્ટ્રના સંબંધિત ઠરાવો હેઠળ ૧૯૯૭ની સરહદોને આધારે પેલેસ્ટીની રાજ્યની સ્થાપનાની શક્યતા નબળી પડે છે.

અમેરિકાની નાકાબંધી વચ્ચે તુર્કી-ઈરાન સરહદ પર સેંકડો ટ્રકોની લાંબી કતારો

તેહરાન ઈચ્છે છે કે હોર્મુઝની સામુદ્રધુની (Strait of Hormuz) દ્વારા વ્યાપારી જહાઝોની અવરજવર ફરી શરૂ થાય તે પહેલાં અમેરિકાની નાકાબંધી સમાપ્ત થાય; આ સામુદ્રધુની પર ઈરાનના નિયંત્રણને કારણે વૈશ્વિક બજારો અને તેલના ભાવમાં ભારે ઉથલપાથલ મચી છે

(એજન્સી) તા.૨૪ ગુરુબુલક બોર્ડર કોસિંગ: તુર્કીની પહાડી પૂર્વી સરહદથી ઈરાન તરફ જતા રસ્તા પર સેંકડો ટ્રકો થંભી ગઈ છે. સામાન્ય સંજોગોમાં પણ ધમધમતું રહેતું આ સરહદી મથક હવે તેહરાન માટે આર્થિક રીતે ‘જીવન-મરણ’ સમાન બની ગયું છે, કારણ કે અમેરિકી નૌકાદળ તેના બંદરોની નાકાબંધી કરી રહ્યું છે. ઈરાનના રાષ્ટ્રપતિ મસૂદ પેઝેકિયાને જમીન માર્ગે થતા વેપારને વેગ આપવા પર ભાર મૂક્યો છે, કારણ કે નાકાબંધીને લીધે મોટાભાગની આયાત મર્યાદિત થઈ ગઈ છે અને તેલ તથા ગેસનું વેચાણ પણ અટકી ગયું છે, જેના પર દેશની અર્થવ્યવસ્થા મુખ્યત્વે ટકી રહેલી છે. આ ઈરાનની સહનશક્તિની નવી કસોટી છે. તુર્કી સરહદ પર હતાશ ટ્રક ચાલકોએ ‘એસોસિએટેડ પ્રેસ’ સાથે વાત કરી હતી, જ્યાં હવે ટ્રકોની લાઈનો માઈલો સુધી લંબાયેલી છે. ‘હું છેલ્લા ૧૫ વર્ષથી આ સરહદી માર્ગે ટ્રક ચલાવી રહ્યો છું. મારે ક્યારેય આટલો લાંબો સમય રાહ જોવી પડી નથી.” ૫૫ વર્ષીય મુહમ્મદ રિઝા શિરીએ કહ્યું, જેમણે રબરનો માલસમાન ઈરાન લઈ જવા માટે ચાર દિવસ રાહ જોઈ હતી. "અમારે સાત કિલોમીટર (૪.૩ માઈલ) લાંબી લાઈનમાં સોથી પાછળ રાહ જોવી પડી હતી. અહીં અમે વધુમાં વધુ ત્રણ દિવસ રાહ જોતા હતા. પરંતુ યુદ્ધને કારણે, રાહ જોવાનો સમયગાળો હવે પાંચ દિવસથી પણ વધી ગયો છે.” ઈરાન અમેરિકા પર દેશને નબળો પાડવાનો પ્રયાસ કરવાનો આરોપ મૂકે છે. “તેઓ જ્યાં પણ શક્ય હોય ત્યાં મુસ્લેલીઓ ઊભી કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે અને કોઈ કસર છોડી રહ્યા નથી. તેઓ માર્ગો બંધ કરી રહ્યા છે, હવાઈ માર્ગો બંધ કરી રહ્યા છે, જમીની માર્ગો રોકી રહ્યા છે અને આંતરિક ભાગલાને વેગ આપવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે.” એમ રાષ્ટ્રપતિ મસૂદ પેઝેકિયાને મંગળવારે જણાવ્યું હતું. ઈરાનનો આગ્રહ છે કે આ દબાણ વોશિંગ્ટન સાથેની વાટાઘાટોમાં તેની સ્થિતિ બદલી શકશે નહીં. તેહરાન ઈચ્છે છે કે હોર્મુઝની સામુદ્રધુની (Strait of Hormuz) દ્વારા વ્યાપારી જહાઝોની અવરજવર ફરી શરૂ થાય તે પહેલાં અમેરિકાનો નાકાબંધીનો નિર્ણય પાછો ખેંચવામાં આવે; આ સામુદ્રધુની પર ઈરાનના નિયંત્રણને કારણે વૈશ્વિક બજારો અને તેલના ભાવમાં ભારે ઉથલપાથલ મચી છે.

ઈરાન માટે સમુદ્રી માર્ગને બદલે જમીની માર્ગે વેપાર સ્થાનાંતરિત કરવાનો પ્રયાસ કરવો એ એક મોટો વડકાર છે. ઈરાની અર્થશાસ્ત્રી મોહમ્મદ ફરઝાનેગન અનુસાર, યુદ્ધ પહેલાં ઈરાનનું અર્થતંત્ર તેના ૮૦ ટકાથી વધુ વેપાર માટે ગલ્ફ પર નિર્ભર હતું. હવે યુરોપ અને એશિયા સાથે જોડાવા માટે પશ્ચિમમાં તુર્કી અને પૂર્વમાં પાકિસ્તાન સાથેના જમીની સરહદી માર્ગો નિર્ણાયક બની ગયા છે. વાહનચાલકો એવો માલસમાન લઈ જાય છે જે ઈરાનના પેટ્રોકેમિકલ અને અન્ય ઉત્પાદન ક્ષેત્રો માટે અત્યંત મહત્વપૂર્ણ છે; આ ક્ષેત્રોને અમેરિકા અને ઈઝરાયેલના હુમલાઓથી ભારે નુકસાન થયું હતું. પરંતુ આ જમીની સરહદી માર્ગો પર ભારે દબાણ છે. ફરઝાનેગને કહ્યું, "આ સરહદો પર લોજિસ્ટિક્સ અને ક્ષમતા મર્યાદિત છે. નિયમો, સરહદી નિયંત્રણો અને બધાવાર જેવી બાબતો પરિવહનની પ્રક્રિયાને વધુ મુશ્કેલ અને સમય માંગી લે તેવી બનાવે છે.” જમીની માર્ગે થતો વેપાર ‘મૂળભૂત રીતે નાકાબંધીનો વિકલ્પ બની શકતો નથી કે તેની ખોટ પૂરી કરી શકતો નથી.” તુર્કીના આંતરરાષ્ટ્રીય લોજિસ્ટિક્સ ક્ષેત્રનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી સંસ્થા ‘ઈન્ટરનેશનલ ટ્રાન્સપોર્ટર્સ એસોસિએશન’ના ડેટા મુજબ, યુદ્ધ શરૂ થયા પછી તુર્કીની ગુરુબુલક (Gürbulak) સરહદ પર ટ્રકોના રાહ જોવાનો સમય ચાર ગણો વધી ગયો છે. ઈરાનના એક અધિકારીએ જણાવ્યું હતું કે ટ્રકોની સંખ્યામાં ભારે વધારો થયો છે. ઈરાની વેપારને પ્રોત્સાહન આપતી સરકારી એજન્સીના ડેપુટી હેડ અમીર રોશનબશા ઘનબારીએ અર્ધ-સત્તાવાર સમાચાર સંસ્થા ‘ન્દ્રહ સાથેની મુલાકાતમાં કહ્યું, “સરહદ પર ૨૦૦ને બદલે ૧,૨૦૦ ટ્રકો છે, અને જે દેશમાં માલ પહોંચાડવાનો છે તે દેશ પાસે આટલી મોટી સંખ્યામાં ટ્રકોને સ્વીકારવાની ક્ષમતા નથી.” ઘનબારીએ સરહદ પરના આ જમાવડા માટે આંશિક રીતે પડોશી દેશોને જવાબદાર ઠેરવ્યા: “જે દેશોમાં માલ પહોંચાડવાનો છે તેઓ માળખાગત સુવિધાઓ વિકસાવવા તૈયાર નથી કરણ કે એ સ્પષ્ટ નથી કે આ પરિસ્થિતિ કેટલો સમય ચાલશે.” પરંતુ મંગળવારે તુર્કી સરહદી માર્ગની મુલાકાત લેનારા APના એક પત્રકારે વધારાની લેન (માર્ગ) બનાવવા માટેનું રોડ-નિર્માણ કાર્ય જોયું. સ્થાનિક મુલકાતમાં કહ્યું, “અમેરિકાની એ એજન્સીઓએ - જેમણે નામ જણાવે ન કરવાની શરતે વાત કરી હતી કારણ કે તેમને જાહેરમાં ટિપ્પણી કરવાની સત્તા નહોતી - જણાવ્યું હતું કે તુર્કી ત્રણ વર્ષ જૂની યોજનાના આધારે સરહદી માળખાગત સુવિધાઓમાં સુધારો કરી રહ્યું હતું. કેટલાક ટ્રક ચાલકો વિલંબનો વિરોધ કરી રહ્યા છે ઈરાની ટ્રક ચાલકો અને અન્ય પરિવહન ચાલકોનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા જૂથો સાથે જોડાયેલી એક દેવિશ્રામ ચેનલ પરિસ્થિતિનો વિરોધ કરતા સંદેશાઓથી ભરાઈ ગઈ છે. ઈરાની

